

DEBRECEZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj:
Nagy hasznos példányok 4 kr.
Nagyobb terjedelmű s többet
hirdetéseik alk. szerint a leg-
olcsóbb ártól vételekkel tel.
Bélyegdíj minden külön beki-
rásért 30 kr.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdéséig
foglalt időtartamra 50 krajár.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdéséig
foglalt időtartamra 50 krajár.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdéséig
foglalt időtartamra 50 krajár.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdéséig
foglalt időtartamra 50 krajár.

Közlöny árak:
Helyben és postán küldve,
Hét napra . . . . . 10 ft.-kr.
Fél évre . . . . . 50 ft.-kr.
Egy évre . . . . . 100 ft.-kr.
Egyes szám 5 kr.
Alap és melléklet részletei 100 ft. min.
Közvetítő díj: Nagy-hatvan-
utca, 10. sz. sz. D. 1890.
Hír- és közértesítő társaság
munkái küldendők.

gnek
n-tól.
gyógyítása.
Debreczenben
nyal!

vevásrlási forrás!
választék mindennemű
ÁRUKBAN
gyermek részére.
bb alakban, legjobb
bb árak.
ak gyártmányuoknál,
vannak véve.
N. Varad-utca 2130. sz.
a megyeház mellett.

LEJÓBB
szövegetek
a postó gyári-raktár
L-IMHO
vagy ari
tányre
ben, azaz 4 becsi rőf, 1
g ara:
Közösleges,
de fiom,
er nemabb,
er legfinomabb
gyapjúból.
nagyobb vála-zetekban:
sammgarnok, felöltő sző-
k és turisták számára,
szalon öltönyökre, sza-
hivatalnokoknak, mo-ha-
itnak és gyermekek szá-
mely-szövetek stb. stb.
os szállítást kereske-
nyen és bérmentve

LALTATNAK.

KAROLY-ház.

Konkoly a búzában.

Debreczen, 1890. jún. 18.

Materny Lajos ur, a depr. ág. evang. egyház lelkésze, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet debreczeni s hajdu-megyei főokjának választmányi tagjává egy-nangulag megválasztott. E megtisztelte-tést a lelkész ur visszautasította; s visszautasította azt egy levélben, mely-ben kijelenti, hogy ő csak olyan egy-leteknek lesz tagja, melyek célja Debreczen érdekében egy nemesebb eszmének szol-gálatába lépni; s ezt az elhatáro-zását nem változtatja meg az Emkével szemben sem, minélfogva nemcsak a vá-lasztmányi taggá való megválasztást nem fogadja el, hanem még az egyszerű ta-gok sorába sem lép, a gyűjtő-ívet pedig visszaküldi.

Eddig a tény.

Lapunk egyik irányelve kerülése mind-en személyeskedésnek; sőt midőn a nyil-vánosság terén működő egének eljárása fölött gyakoroljuk is a közvélemény által kezelt helyezett ellenőrzési jogunkat: úgy igyekszünk ezt tenni, hogy pusztán a tényekre s azok következeire azoritko-zunk. E szempontot most sem kívánjuk szem elől téveszteni, s jelen esetben külö-nösen azért, mert cikkünk tulajdonképeni célja csak azon fatális helyzet sajnálatos képének a feltárása, melybe az előneve-zett tisztelt ur, méltatlan egyniségének ily váratlan megismertetése által, az általa képviselt debreczeni evangélikus egyház minden kétségen felül álló hazafiasságát juttatni jónak látta.

Ha egy privát egyén »procul nego-tiis« nem látja czél szerűnek s nem tartja kötelességének azzal törődni, létezik-e a világban Emke, vagy sem? — ez magában véve elszomorító ugyan a magyar hazafi-ság szempontjából, de különben — privát guszus kifolyása és senki abba bele nem avatkozik. Ha egy evangélikus lelkész sok dolga miatt nem vehet tevékeny részt az »Emke« választmányában s úgy találja, hogy nem volna illő a megtiszteltetést ei-fogadni, s mellé semmit sem tenni, tehát inkább lemond: — ez is olyan dolog, a mihez nem lenne senkinek semmi köze.

De mikor a debreczeni evangélikus

lelkész nem elfoglaltságai, nem anyagi hely-zete miatt, hanem azon elhatározásánál fogva utasítja vissza tüntetőleg az Emke választmányi tagására történt egyhangu megválasztását, (sőt ezen egyletbe való belépését is megtagadja), hogy ő csak nemesebb eszmékért és Debre-czen érdekében működő egyletbe akar lépni, tehát az »Emke«-be nem lép be: ez mindenesetre oly jelenség, a mihez köze van sajtnak és közönségnek egy-aránt, s a mi méltán kelt általános meg-botránkozást.

Mert ez a kérdés a hazafiasság kér-dése. S Debreczenben nem tűrhetünk oly egyént, ki hazafiatlanul gordolkozik, ki hazafiatlan gondolkodásával tüntet, ki konkolyt akar hinteni a tiszta buza közé. A debreczeni evangélikus lelkész híveinek lelki gondozását végezheti az eklészia falai belüli és kívüli ügy, a mint akarja, az egyházi ügy s ebbe mi bele nem avatko-zhatunk; de nyilvánosságra juttatott nyilatkozata, melylyel hazafiatlanságát demon-strálja, nem pusztán híveire, de az egész közvéleményre tartozik; s mikor ebből arról szerzünk meggyőződést, hogy a debreczeni ág. evang. egyház lelkésze erényei közé épen nem tartozik a hazafiasság: méltán kelt aggodalmat az egész közvéleményben, méltó helyen van e a t. lelkész ur kezében Debreczen város haza-fias ág. evang. vallásu polgárainak lelki gondozása, ifjainak nevelése s a gyüleke-zet nemcsak irányban való vezetése?

Magában azon tény, hogy az »Emke« tagjai sorába elvből nem lép a tiszteletes ur, már szomorú jelen-ség. De hogy választmányi taggá vá-lasztását visszautasította levelében e nagy nemzeti organumot, a magyar társada-lom életrevalóságának e nagy hatásu alkotását oly szavakkal apostrophálja: határozott czélzatos tüntetési vágy a lel-kész ur hazafiatlansága mellett.

Nemesebb debreczeni ügyet nem ismerünk az Emke ügyének felkarolásá-nál; ki támogathatná e hazamentő egye-sületet szívvél-lelékkel inkább, mint Debreczen? Ha ezt nem tenné: veszi-tene azon fényből, tulsulyból, melyet főváros és vidék Debreczen jelentőségé-nek tulajdonít. De a tiszteletes urnak az »Emke« nem elég nemes ügy, s

ép ezért siet visszautasítani minden szo-lidaritást az Emkével és pedig nem va-lami nemes módon.

S vajjon volt-e szükség arra, hogy így járjon el a t. lelkész ur? S így járjon el akkor, midőn az elnök főis-pán kijelentése szerint, az ő megválasztásával tulajdonképpen a debreczeni hazafias ág. evangélikus gyülekezetet kívánta az Emke főokja megtisztelni?

Helyén valónak látta ezt éppen annak az evangélikus egyháznak egyik lelkésze, melynek kebelében ma is test-vér-harc folyik; a magyar hazafias elem küzd a hazaáruló panszláv izga-tókkal, s a német zsoldért szájkodó szász apostolokkal?

A debreczeni egyháznak és lelke-szének úgy kellene eljárnia, hogy pél-dányképpül szolgáljon, nemcsak a val-lás, de hazaszeretben is a többi evan-gélikus egyházak előtt; s ime Debre-czenbenre, a magyarság szívére ezen-tul kárörömmel fognak hivatkozni a kifelé gravitáló elemek, mint a mely-nek kebelében már szintén fészket vert magának a hazafiatlan felfogás.

Hála istennek, e felfogást a debre-czeni ág. evang. hívek nem osztják. De nemcsak a debreczeni, hanem a többi magyar érzelmű becsületes hazafias fel-fogásu evangélikusok sem, élükön a minden idők legkiemelkedőbb jellem nagyságával: Kossuth Lajossal, ki az »Emke« nagy és nemes ügyét hon-talanságában is szívvel-lelékkel felka-rolta, pedig bizonyára van olyan jó evangélikus, mint a t. lelkész ur.

Nem tekinthetjük tehát Materny lelkész ur eljárását egyénekné, mint olyan merényletnek, melylyel a gondo-zása alatt levő egyház hívei szolidari-tást nem vállalnak, mely hazafias ér-zületeiket mélyen sérti, fölháborítja. A t. lelkész ur részéről ez nem egyéb, mint a beléhelyezett bizalommal való alatto-mos visszaélés, az ápolására bizott ma-gasztos eszmék árulása.

S ily eljárás miatt kell-jen Debreczennek ország és világ előtt pirulnia?

(B-s.)

— Belföldi hírek. A veszpremi választókerületben már igen élénk hullámokat vernek a választási küzdelmek. A

kormánypart erősen készül a küzdelemre Sza-bó Imre, kormányparti pártelnök és a megyei takarékpénztár főügyésze mellett. A független-ségi választópolgárok Odessalchy herceget emlegetik, ki hosszabb ideig volt már tagja a képviselőháznak és a függetlenségi pártnak. A választást — mint hírlík — már július 8-ra fogják kitűzni. — Kossuth-b-rcz. A Budapesti Újságnak az az indítványa, hogy a budai sashegyet Kossuth-b-rcznek kereszteljük el, a főváros polgársága körében is a legelőn-kebb viszhangra talált. Mint az E-s írja, budai tekintélyes polgárok e tárgyban érte-kezeletet tartottak s elhatározták, hogy a ta-nácsához e tárgyban kérvényt intéznek és ké-rik, hogy kezdeményezze hatóságú uton a sas-hegynék Kossuth-b-rczre való elkeresztelését. — Uj közegészségügyi felügye-lő. Hir szerint dr. Téry Odón orvos, belgye-miniszteriumi fogalmazó közegészségügyi fel-ügyelővé nevezetik ki dr. Oláh Gyula helyére. Ebből a miniszterelnöknek l. Csütörtökön e hó 19-én este 6 órakor ebéd lesz gr. Szapáry Gyula miniszterelnökkel, ki ez alkalomra számos delegátust hívott meg. — Nemes elhatározás. Szabolcsvármegye-ben 7 község közbirtokossága adta át gyermekmenhelyül a közégi korsmaépületet. Kiltásban van még, hogy 14 község közbir-tokossága korsmát szintén átengedi tanügyi célcikra. — A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap d. e. ülést tartott, melyben tárgyalás alá vette az 1891. évi reaktív hadügyi költségvetést. A füstnél-küli löporot a delegáció tagjainak ma d. u. mutatják be. — Kossuth nővére, Ruttkayné urhölgy, f. hó 24-én érkezik Buda-pestre, hol az orsz. függetlenségi és 48-as párt ünnepélyesen kívánja őt fogadni.

— A francia hadsereg reformja. A francia törvényhozás a múlt héten alkotott törvényekkel befejezte a hadsereg reorgani-zációjának rég folyamában volt munkáját. A hadseregnek van most önálló vezérkara s en-nek hivatása lesz kidolgozni ama részletes intézkedéseket, melyek az első sorban moz-gosítandó haderőnek kiegyesítő részeit azzal szerves összeköttetésbe hozzák. A francia kormány ez idő szerint rögtön mozgósíthat negyven hadtestet. Ezek póttartalékain kívül azonban van még Franciaországban anayi katonakötelezett, hogy azokból még további negyven hadtestet lehet alakítani. Meggye-zendő, hogy a békeleltetés Franciaországban Oroszország után a legmagasabb. Mert míg a tiszteket leszámítva, Oroszországban 869,000, addig Németországban 512,000, Francia-országban 528,000 legényből áll a békeleltetés, míg Olaszországban és monarchiákban en-nel sokkal kevesebb.

— Külföldi hírek. A rabszolgaság eltörlése. A török porta hosszas tanácskozás után, különösen Anglia és Németország meg-hagyására utasította a brüsszeli követét, hogy a rabszolgaság eltörlése ellen történt egyez-

A „DEBRECEZENI“ TÁRSZÁJA

A Betti orvosa.

— A „Debreczen“ eredeti társzaja. —

... Mosolygóm kell, valahányszor arra gondolok, hogy milyen különös módon ismerkedtem meg vele. Valahánnonan véletlenül meg-tudtam, hogy Bettinek hírvék, egyszer kívánc-siságból megírtam, hogy hol lakik, de hogy szülei, testvérei vannak-e? s mivel foglalkoz-nak? — nem kutattam soha. Olyan utcai is-meretség volt közöttük; csak a szemünk ta-lálkozott és a szemünk beszélt egymással. A sétatéren, hol délutánokint egyszer kétszer végig mentem, Bettit rendszeren találtam. Abrán-dos, fekete szemű mosolygva vetette reám; mikor közeledett, meglátsított lépteit és mi-kor elhagytuk egymást, önkénytelenül is visz-szapillantottunk. Tudja az ördög — én ugy találtam — hogy ez a kis barna leány maga-viselete kedélyessé teszi unalmas sétatám, és jöjjehet nem számítottam semmi különösebb kalandra, soha el nem mulasztottam volna, hogy szemébe ne nézzek a kedves kicsikének.

16—17 éves lehetett; nem volt valami elbájoló szépség, de fekete szemében az ár-tatlanság tüze lobogott. Sűrű gesztenyeszín haját egy fonatban leeresztve bordta, melyet alól egy kis gyöngyökkel kirakott káposc tar-tott össze. Egyszerű, sötét gyapjú ruhában járt, mely egyáltalában nem engedte láttatni a test csinoságát. Apró lábcskaival a milyen lassan tudott lépkedni, ép oly gyorsan került meg a sétatérre, hogy ismét találkozzék velem. Nem-csak én, de barátaim közül is sokan észrevet-ték a kis barnának feltűnő magaviseletét, s

mikor már messziről megpillantották őt, tré-fás megjegyzéseket teittek és szemtelenül bá-multak reá.

Betti azonban úgy tett, mintha észre sem venné társaimat; újra meg újra előkerült és olyan könyörögve nézett reám, mintha csak kiakarta volna mutatni, hogy négy szem-között szeretne velem beszélni.

Tetszett nekem ez a kis leány, a mint elem kerülve reám fordította villámó tekin-tetét, de ha mással voltam elfoglalva — Amor látja lelkeimet, — még eszembe sem jutott róla gondolkozni. Egyetlen egyszer tettem olyan megjegyzést, a mit ő is meghallott. Jó kedélyben voltam, s a mint Betti szemben jött, egész hangosan így szóltam barátaimhoz:

— Nézzetek, ez az én szép kis ideálom! Betti fülig pirult, hirtelen elfordult és oly gyorsan elietett, hogy nem bírtuk szem-mel követni. E naptól kezdve, ha mással sé-tálgattam, Betti nem került elem, hanem át-tért a másik oldalra s onnan folytonosan szem-mel tartott. Mikor aztán egyedül bolyongtam, egyszerre csak előttem termett és nézett okos kis szemével az enyémbe a nélkül, hogy a legkisebb zavarba jött volna. Megvallva az igazat, különös érzelmek közt néztem ilyenkor a kis barnára.

Vajlon mit akarhat? Vajlon mi szándéka lehet?

És még most sem tudom megmondani az okát, hogy miért nem ismerkedtem meg vele a saját jószántomból. . . . Teitek a séta órák, a napok egymás után perdültek le az év orsóján s az én hű-séges kis barnám mindig lattatta magát. Ha-nem egyszer csak 3—4—5 napig sem láttam. Már szinte hozzá szoktam ehez is, a mikor egy reggel ügyetlenül címzett leveleket kap-

tam. Csak rá kellett nézni s már tudtam, hogy női írás és azonnal utána Bettire gondoltam. Hátha a kis barna ír? Felbonítottam a levelet, melyben apró betűkkel eme sorok voltak:

„Kedves Ideál! Egy szegény beteg leány, a ki talán a sir szélén áll, kerl Ont: látogasa meg ma délután 3—4 óra között és mentse meg a csunya halálától.“ Betti.

Bármilyen szomorusan hangzott e néhány sor: mosolygóm kellett és újra meg újra atólvastam a levelet. Egy kis leány halálos ágyához bi, hogy gyógyítsam meg. Én legyek a doktora, a kinek nagyon kevés bízalma van az orvosi tudományhoz. Beláttam, hogy Betti csakugyan szerelmes.

Gondolatomban egész délelőtt vele voltam elfoglalva. Azt bizonyosra vettem, hogy meglátogatom; — de vajlon kivel találko-zom majd az ágya mellett? Talán szülei, testvérei ott síránakoznak körütte és én mint egészen ismeretlen rájok nyitok. Ível kezdjem, mit beszéljek? Azt a kis leveleket csak nem mu-tathatom meg az anyjának, vagy az apjának. Eh! végre is majd lesz valahogy!

Délután 2 óra volt s már én a Bettiek utcáján sétáltam fel s alá; mindig kisebbre szorítottam a sétatér, míg végre a Betti la-kása előtt lassu léptekkel méregettem a köve-zetet.

Nem olvastam ugyan meg, de biztosan merem állítani, hogy 10—12-szer eljárváltam a ház előtt, míg végre bátorságot kaptam és belelétem az udvarra. A keresztüület előtt motoszkált egy apró kis asszonyka; felé tartottam és kérdeztem tőle, hogy itt lakik-e Betti?

Az asszony a mint látta, hogy valamit beszéljek, egyik füléről félrehúzta a fekete keadót és fejt egészen közel tartotta szám-

hoz. A nélkül, hogy doktor lettem volna, be-láttam, hogy nagyot halló asszonnyal van dol-gom, belekiabáltam hát az életem tartott fülbe:

— Bettit, a beteg leányt keresem!
— Ah! hát én az új orvos — kiáltá az asszonyka örvendezve — monda a leányom, hogy ma egy fiatal orvos ur fogja meglátoga-tani, a ki a szegényeket ingyen gyógyítja. Tessék bejönni.

Benyitott egy alacsony, kopott színű aj-tót és egy besötétített szobába léptünk. A vilá-gosságról hirtelen eme sötétségbe jutva, szem-meim néhány pillanatra megtárgadták a szol-gálatot; egyetlen tárgyat sem láttam magam körül, megállítottam ott, a hova belepétem és mozdulatlanul néztem magam elé. A kis siket asszony végre az ablakról félreerátotta a fű-gönyt és a betóduló világosság mellett mind-járt elembe tűnt egy megvetett kis ág, mely-ben csöndesen, szemét lehuntyva fektűt a kis barna. Az ág fejénél volt egy asztal, tiszta fehér terítőd befedve, a szoba másik oldalán az ablak alatt egy alacsony dívány s az ág előtt egy karos szék.

Mig széttekintgettem a tiszta kis szoba-ban, a siket asszonyka folytonosan sürgölözött, fecsegett körültem, hogy mit? azt magam sem tudom. Bizonyára Bettiről beszélhetett, kinek nézésébe mélyen elmerültem. Halvány arcán kétfelől egy-egy kis rózsapirosság volt, kedves kis ajka félig nyílvá gyorsan szedte a lélege-zetet, haja hanyagul omlott homlokára s apró kacsoi melien összekulcsolta pihentek.

Sohasem találtam olyan szépen Bettit. Leülttem ágya mellé és megfogtam kis kezét. A leány felebredt, elisikoltotta magát, a mint reám ismert, körülnézett és sohajtva su-sogta:

ménytírja alá — Arviz Ausztriában. Reichenberg, Kratzau, Tauwald, Friedland, Trautenau, Jungbunzlau és Pardubiczból, valamint az óriáshegység északi részéből nagy vízáradásokat jelentenek. A nevezett városokban egyes utcáreszkek el vannak árasztva, a víz még mindig emelkedik. — Eljegyzés a német császári családban. Egy német lap híre szerint a legközelebbi napokban proklamálni fogják Viktória hercegnőnek, a császár nővérének eljegyzését Schaumburg-Lippe Adolf herceggel. — Bolgár válság. Egy Szófiából érkezett távirat szerint a bolgár miniszterválság kitört. Salabev pénzügyminiszter és Stranzky külügyminiszter beadták lemondásukat. A válság oka nem politikai természetű. Személyes viszálykodás idézte elő a krízist. Stambulov rendhíven maradt. — A választások befejezéseig, augusztusig, a pénzügyi és költügyi tárcákat ideiglenesen fogják vezetni. Ferdinánd fejedelem külföldi utját elhalasztva, katonai szemle-utat tesz az egész országban. — Renunciáció. Margit főhercegnőnek, József főherceg leányának renunciációja, tegnap délután végbe a Hofburgban ugyanoly szerzetással, mint tegnapelőtt Mária-Vaéria főhercegnőé. — A kolera. Spanyolország nemely vidékéről kolera-eseteket jeleznek.

Debreczen kereskedelme.

(A debr. kereskedő társulat választmányának az 1888. és 1889. évről szóló jelentéséből. — Összeállította: Dr. Király Ferencz.)

A közzéadásági általános viszonyokra vonatkozó fentebbi kitérések után*) által térünk feladatunk egyik közelebbi tárgyára: Debreczen város kereskedelmi viszonyainak rövid jellemzésére, s ide vonatkozólag mindenekelőtt kiemeljük, hogy a mennyiben nálunk a kereskedelem helyzetének javulása vagy hanyatlása szoros és közvetlen okozati összefüggésben áll a mezőgazdasági viszonyok alakulásával, — annyiban az aratási eredmények és az állattenyésztési viszonyok mindig elhatározó befolyást gyakorolnak a kereskedelem által elérhető sikernek mérvére és biztosítására.

Mint hogy pedig a jelentésünk tárgyát képező két évben sem az aratási eredmények, sem az állattenyésztési viszonyok nem voltak kedvezők, annál fogva már e helyen is konstataálni vagyunk kénytelenek, hogy a kereskedelmi tevékenység kiváltképpen az 1889 ik évben nem találta meg fáradozásának megérdemelt jutalmát.

Az 1888. évi aratás eredménye minőség és mennyiség tekintetében ugyan közepesnek mondható, de az áraknak már évek óta fokozatos hanyatlása nem adhatott nagyobb lendület kereskedelmünknek, s csak is az év közepe táján volt rövid ideig tartó elenkesség kivételünkben észlelhető.

Amerika pedig a mondott évben a közepesen is gyengébb termés következtében jóval kevesebbet exportált a szokott mennyiségnél, de ennek reánk vonatkozható kedvező hatását teljesen ellensúlyozta az orosz és oláhországi jötermes s a rubel árfolyamának alacsony állása.

Gabona- és általában terménykereskedelmünkre nézve a viszonyok 1889-ben még kedvezőtlenebbül alakultak; a rosszabb termés mellett kivételünk csökkent, noha az árak javultak, de korántsem oly mérvben, hogy a természetben mutatkozó hiány az áru értékeinek emelkedése által pótolható lett volna.

Mint hogy pedig a belfogyasztáshoz és csekély kivételhez mérten készleteink mégis felszaporodtak, annál fogva a reális üzletek

*) Lásd lapunk jun. 16. és 17-ik számait. Szerk.

helyét több, mint egy esetben, a kockázatos üzletkedés pótolta.

A határidőhöz közt gabonauzletekkel folytatott speculatio még nálunk is divatosabbá vált és oly körökbe is behatolt, melyeknek természeténél fogva idegenkedni kellene attól.

Ezen káros állapot nem annyira a gabonakereskedelem, mint az azon kívül álló üzletemberek és gazdák körében terjedt el és szedett áldozatokat.

Helyesléssel és megelégedéssel fogadjuk ennélfogva részünkről is a budapesti áru és értéktársaság választmányának azon elhatározását, mely a tőzsdéből kikerülő ilyenek ügyek eldöntésénél az illetékesség tekintetében különbséget tesz hivatott üzletemberek és más egyének között.

Állattenyésztésünk és kereskedelmünk is nagy veszteségeket és érzékeny csapásoknak volt kitéve az elmúlt két év alatt.

A kiveteli nehéz viszonyok, a járványokan fellepett száj- és körfőfájás, a határátlakok elrendelése s az országos és hetivásárok betiltása teljes pangásra juttatta kereskedelmünk ezen virágzó ágát.

A már minden mértéket túlhaladott kínálat és az elenyésző csekély kereslet oly árat hozott létre kiváltképpen a szarvasmarhánál, minőkre évtizedek óta nem volt példa.

Gazdánk két év óta mit sem tudtak eladni s így a piacra szánt készlet megtorlódása oly nagy állományok lett előidézője, mely már elviselhetlen teherként nehezedik mezőgazdaságunknak minden ágára. Csak a loárak voltak kielegítők, jöllehet azon haladók következtében, mely az anyag minőségének tekintetében már évek óta észlelhető.

Az állati termények áralakulása szintén követte az általánossá vált hanyatló irányt, noha nem oly mérvben, hogy helylyel közel s kiváltképpen 1888. derekán, midőn még a sertéskereskedés is némi haszonnal volt folytatható — jó veteleket és eladásokat ne lehetett volna tenni; de ez még csak rövid ideig tartott, mert már az 1889. év kezdetével a pangás e téren is beállott a nélkül, hogy azóta valamely irányban, a gyapju és talán a zsir kivételével, javulás lenne észlelhető.

Nem lehet haligatással mellőznünk a borkereskedelmünk állapotát sem, mely a phylloxera-vész terjedésével fokozatosan hanyatlók.

Tudvalevőleg borkereskedésünk súlypontja az Érmelleken van, nemcsak azon termelés arányában, melyet ott debreczeni birtokok folytának, hanem a piacra szánt összes termés 50—60%-nyi arányában.

De több mint egy harmadrésze az ottani szőlőknek már elpusztult, másik harmadrésze pedig meg van támadva, minélfogva nagyon alacsony borkereskedelmünk jelentősége is, elannyira, hogy az e téren való tevékenységnek ma alig terjed tovább a helybeli és közeli vidéki szükségletnek fedezésén. — A pusztulás pedig egyre tart a nélkül, hogy a lazán folytatott phylloxera védekezés számba vehető eredményeket tudna felmutatni.

A gyümölcsökkel folytatott kereskedelem a természetes csekély volta miatt nálunk mindig szűk határok között mozgott, noha Debreczen vidéke és az Érmellek bir mindazon tényezővel, melyek egy nagyobb mérvű és szép haszonnal járó gyümölcs-termelésnek alapját képezik.

Ennek megvalósítása azonban megtörik a termelők közönyösségén, kik azon elpusztult szőlőterületeket, melyek eke ala vételre nem alkalmasak, inkább parlagon hagyják heverni,

sem hogy gyümölcsfákkal ültetnék be; pedig előtűnk Kecskemét, Kőrös, Nagybánya és más városok példája, hogy mily rendkívüli bevételeket lehet az okserű gyümölcsstermeléssel elérni.

A felebredt építési kedv következtében kielegítő mérvű és eredményű volt volt városunkban az elmúlt két év alatt az építkezések kereskedés, sőt az lett volna a fakeskedők cartel szerződése nélkül is, amit ennélfogva indokoltak nem tartunk és annyival kevesebé, mert a még most is könnyen beszerezhető nyersanyag árához mérten a fűszerárak és építési árai valóban túlmagasan voltak és vannak megszabva.

Annyi tény s az a fakeskedők indokolt panaszaképpen szívesen elismerjük, hogy a szállítási díj túl magas s nem áll arányban a fűszerárak értékeivel s ohajtható, hogy a fűszerárak szállítási díj helyi forgalomban is a legmesszebb menő kedvezmények engedélyeztetésenek.

A gyarmatáru kereskedés főzökkeinek nagy árhullámszámai folytán nem volt jutalmazó.

A kávé, mint tözsdéi cikik, mesterségesen előidézett ármelekedéseknek volt kitéve, miáltal a már amugy is labrakapott bizalmatlanság csak növekedett. Különösen az olcsóbb fajok árai csökkenetek lényegesen, s ez tartott mindaddig, míg a kávé rossz terméséről nyert megbízható adatok azoknak értéket az elmúlt év folyamán nem emelte.

Az új terményadó és a repának 1888. évi jó termése a cukorárakat a következő év kezdetéig meglehetősen alacsony fokon tartotta s azok csak lassan, visszaesések mellett érték el a későbbien jegyzett 38—39 frtos árakat, míg az év utolsó hónapjában 33 1/2 frtal jegyztetett.

Emekidő volt a rizs és kólaaj forgalma s ezt lehetett tapasztalni a tulajdonképeni fűszeráraknál is, miknek legtöbbjénél jelentékeny ármelekedés mutatkozott.

(Folyt. köv.)

HELYI HÍREK

* Népeseés. Jun. 8-ától jun. hó 14-ig született városunkban: 1. Református: törvényes 14 fű, 9 leány. — törvénytelen 1 fű, — együtt: 24. Halvaszületett 1 fű Egybelet 1 pár. II. Evangélikus = 0. III. Róm. kath. = törvényes 2 fű, 4 leány. — törvénytelen 1 fű, — együtt: 7. IV. Zsidó: törvényes 1 fű. — Elveszültek összes száma 32. — melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (32) a szaporodás = 0.

* Legszűke-fogyasztás. F. év május havában az utcák viágatásáért 807 frt 01 krt, a hivatali helyiségek viágatásáért 32 frt 04 krt, a börtön és nyomó viágatásáért 110 frt 88 krt, összesen tehát 949 frt 93 krt fizetett a városi pénztár a légszűke-társulatnak.

* Országos népszámlálás. Az 1890. évi IX. törvényzikk értelmében, a jövő év első hónapjaiban hazánkban országos népszámlálás lesz. Ennek előkészítése végett a belügyminiszter most elrendelte, hogy a házak számozását az ország összes városában és községeiben egészítsék ki, vagy a hol még eddig a házak egyáltalában nem voltak számozva, ott a számozást szigorúan és pontosan hajtsák végre, mert az egész népszámlálás alapját a házak számozása fogja képezni, a mennyiben a házárm fog ellenőrzési anyagul szolgálni arra, hogy a népszámlálásból semmiféle épület és lakója ki nem hagyott. A számozás ki-terjesztendő minden egyes puszta, telepre, csárdára, erdei lakra, szóval minden neven nevezendő olyan épületre, melyben emberek laknak. A csupán gazdasági, gyári vagy ipari célokra, tehát nem egyszerszind lakásra is szolgáló épületeket, nem szűke-egyes külön házármal ellátni, hanem legfeljebb a hozzájuk tartozó házak számának törtvényel megjelölni. A házak számozásának legkésőbb ez év október végéig, az ország valamennyi községében foganatosítva kell lennie. A házaknak is számozni kell adni, melyek még a számozás-ki-terjesztés előtt megépültek, és a számozás-ki-terjesztés után megépültek, mert a kormány

* Az állami közigazgatás bejelentve. A „Nemzet” illetékes helyről a következő közlemény veszi: „Szalavszky Gyula belügyminiszteri államtitkár beszédeiből melyet hivatala elfoglalásakor a minisztérium személyzetét előtt elmondott, nemely lap azt vélte kiolvashatni, hogy a közigazgatási reformkérdések nyugszanak. E fölfogás teves, mert a kormány

mely annak idején az országgyűlésen kijelentette, hogy e kérdéssel foglalkozni kíván, adott szavát híven be is fogja váltani. Az e téren eddig látszólag uralkodó telenségnek okát igen könnyen megtalálhatni azon körülményben, hogy a törvényhozás együttele alatt soknemű parlamentáris teendőik miatt, a miniszterek nyugodt munkálkodásra és javaslatok előkészítésére nem érnek rá, nagyobb szabású munkálatokra alkalmasabb idő lévén a törvényhozás szünetelése, melyet ily módon felhasználni a kormány el is kívánja használni. Egyébiránt csatlódás azt hinni, hogy a kérdések előkészítését illetőleg, a mondottak daczára is ez irányban nem történt volna semmi! A ki azonban a belügyi adminisztráció terén letesítendő reform munkálatok mervéül csak némileg tájékozva van, nem fog azon ódálkozhatni, ha e munkálat még nincs oly stádiumban, hogy az már most a nagy közönség bírálata alá bocsátható volt. Ezen munkálatnál meg kell állapítani ugy az egész reform keretét, mint a követendő sorrendet, ki kell dolgozni az egyes javaslatok részleteit, ugy hogy azok mind összhangzásban és a megállapított keretbe illeszthetők legyenek. Az összes munkálat vezetését a miniszterelnök magának tartotta fenn, ki e célból a nyár legnagyobb részét a fővárosban számozások töltötte, míg az egyes részletek kidolgozása az újonnan kinevezett államtitkára, Szalavszky Gyulára, valamint a legközelebb kinevezendő miniszteri tanácsosra, Bezeredy Viktorra bízatik, részint a belügyminisztérium kebelében levő, részint azon kívül álló szakérők belevonásával. S így a miniszterelnök öszel azon helyzetbe lesz, hogy a képviselőházat nemcsak az egész reformmunkálat alapelvei s annak kerete iránt tájékoztatja, hanem egyszerszind előterjesztheti a tárgyalandó javaslatok sorrendjét s azon részletes javaslatokat is, melyek a megállapított sorrend szerint első sorban a tárgyalási anyagot fogják képezni. A jövő évi légszűke első feladata lesz kétésgkívül a költségvetés elintézése; de a közigazgatási bizottság ez alatt is foglalkozhatik majd a közigazgatási reformra vonatkozó javaslatokkal s így a költségvetési vita befejezése után azok mindjárt szönyegre kerülhetnek.

* Legszűke-fogyasztás. F. év május havában az utcák viágatásáért 807 frt 01 krt, a hivatali helyiségek viágatásáért 32 frt 04 krt, a börtön és nyomó viágatásáért 110 frt 88 krt, összesen tehát 949 frt 93 krt fizetett a városi pénztár a légszűke-társulatnak.

* Országos népszámlálás. Az 1890. évi IX. törvényzikk értelmében, a jövő év első hónapjaiban hazánkban országos népszámlálás lesz. Ennek előkészítése végett a belügyminiszter most elrendelte, hogy a házak számozását az ország összes városában és községeiben egészítsék ki, vagy a hol még eddig a házak egyáltalában nem voltak számozva, ott a számozást szigorúan és pontosan hajtsák végre, mert az egész népszámlálás alapját a házak számozása fogja képezni, a mennyiben a házárm fog ellenőrzési anyagul szolgálni arra, hogy a népszámlálásból semmiféle épület és lakója ki nem hagyott. A számozás ki-terjesztendő minden egyes puszta, telepre, csárdára, erdei lakra, szóval minden neven nevezendő olyan épületre, melyben emberek laknak. A csupán gazdasági, gyári vagy ipari célokra, tehát nem egyszerszind lakásra is szolgáló épületeket, nem szűke-egyes külön házármal ellátni, hanem legfeljebb a hozzájuk tartozó házak számának törtvényel megjelölni. A házak számozásának legkésőbb ez év október végéig, az ország valamennyi községében foganatosítva kell lennie. A házaknak is számozni kell adni, melyek még a számozás-ki-terjesztés előtt megépültek, és a számozás-ki-terjesztés után megépültek, mert a kormány

rossz bizonyít a legközelebbi helyeslen pap. * A régi évi január havi jegyek csatározásukra vatalat. Július a magyar köcskis a közigazgatásnak a 31-ig bőve mar csak a terendő bel- hetik.

* A tú élőkölökölő kezd lenni a szeiben csinos égetik; hanc tulajdona, hanc gyon belevés terjeszt.

* Külön mennyire lak verekedés u Tan u érteni: ha o jövek?

* A do részén a csó hányt fogadjó Rahaja, enni hánya nem.

— Köszönöm, köszönöm!
En még kezembe tartottam kis kezét és kérdem:
— Mi baja van, kedves Betti?
— Ah! — sobját a leány, fájdalmasan vetnem reám tekintetét — az én bajomat csak ó tudja meggyógyítani. A szivem fájt, a szivem! Alig mondta ki ez utóbbi szavakat, a takarót hirtelen félrevetette kebléről, jobb kezem görcsösen megragadta és hevesen dobogó szivére nyomta.
Kábult éreztem fejem, a mint puha keblere igazgatóan tapadt kezem, és néhány másodperc alatt majdnem eszemet vesztem e szivdobogástól.
— Ugye, hogy dobog a szivem! Lásd ez önrét dobog, önrét, aki oly kegyetlen hoztam.
Egyetlen szócskát nem bírtam volna kinyögni, zavarba jöttem és lesütöttem szememet. Ah, egy ilyen pillanat eszt veszi a szivtelen embernek is. Egy kedves leányka dobogó szivét érinteni a nélkül, hogy panaszos ajkát csitító csókokkal árasztathatja el. Oh, ez kegyetlen boldogság volt!
— Ugye megfog látogatni mindennap — szölt Betti, a mint észrevette, hogy távozni készülök — Igerje meg.
Megígérttem és kezet szoritva a leány-nyal, bódultam támogatam ki. Alig hallottam meg a mint a tornácra az asszonyka megszöloait:
— Veszélyes baja van a leányomnak doktor ur?
— Ah semmi, csak a nyugalomra van szüksége... szóltam hirtelen összeszedve magam s azzal távoztam.
Alig vártam, hogy másnap ismét elme-

hessek kedves kis patienszemhez; harmadnap ismét és így egy hétig folytonosan jártam hozzá. Egy-egy virágot, kis csomag cukorkát vittem gyógyszer gyaant és kezemet minden- nap rátettem angyali szivére és mig felé hajoltam, a kis barna olyan ártatlan hangon sugotta fülembé:
— Ah szeretlek! mily boldog vagyok, hogy mellettem lehetsz.
Megszoritottam forró kis kezét, hogy bizalmat öntsek szerelmem szivébe. Ilyenkor hálalattal szemekkel tekintett reám és halkan suttogott.
Egy alkalommal, mikor ismét meglátogattam, a mamája nem volt otthon, valami temetésre kellett menni szegénynek.
Nem bírtam tovább visszatartani magamat, annyira felbátorított a kis leány. Ráborultam és száz meg száz, edesebbnél edesebb csókot raboltam tőle. Magamból öleltem, forró arcom rózsás kis arcához simítottam és azután szivére hajoltam, hogy meghallgassam vére lüktetését.
Oh miért is öleltem meg, miért is csókoltam meg! Betti — talán e csókoktól — néhány nap múlva meggyógyult és vidám arccal hagyta el a kis szobát. Szomorú lettem, hogy ily gyorsan vege szakadt orvosi munkódszemnek; de azután is gyakran kíséltünk a zöldbe vagy az árnyékos erdőbe. Ott susogtunk halkan, boldogan a szerelmeiről, elrejtőzve melyen az erdő árnai közt, hallgatva a rigó énekét vagy a méla kakukzót... Végre is ott a susogó erdő mélyén megfellekedtünk mindenről, csak szerelmünk édességéről nem. Az est fátyola szakadozva terült a széles lombu tolyfák ágai közé, lehúzódott a tisztasra és éjszakai nyugalomra simította a bársony fűszálakat. Körültünk sűrű kis bokrok bor-

zongtak az esti fuvalomban, fejük felett egy áthajló nagy galyon madárka repkedett, fájdalmas hívó hangon dalolva, mintha eltevétt volna s anyját keressen a csöndes estén. Egyszerre összehunta kis szárnyait, fejét toliak közé rejté és megnyugodott abban, hogy itt kell töltönie az éjszákát.
Én és Betti a bokrok közt sokáig hallgattuk az estevid madárka siránkozását, hallgattuk egymást átólva, ajkunk egymásra tapadva... szóltam mint a kik boldogságukat nem akarják megzavarni.
És mikor odafent a kis madár elhalgaltott — talán el is repült, Betti sirni kezdett. Én nem biztatgattam, nem csitítottam, hiszen tudtam, hogy e könnyek a legnagyobb boldogság kitéjezői voltak.
Haza indultunk. Egész uton szóltam mentünk egymás mellett, csak a kezünk szoritása érezteté, hogy ezután még jobban fogjuk szerelni egymást. Másnap reggel a mint találtam Betti, elpirult, lesütötte szemét és sietve ment el mellettem. Hanem este fele ismét együtt voltunk ott, a hol tegnap s ott maradtunk sokáig, boldogan mint tegnap.
... Oh ezek a kedves órák hányszor eszembe jutnak! mily gyors szárnyakon repültek el! A tavasz úde lehellete csakhamar beolvadt a forró nyárba, a nyár is átlépett a kódsó öszbe... a mi forró szerelmünknek nem jó idő volt az. A stétalgotások megritkultak, a találkozások nem voltak többé olyan kellemesek.
Egy nap aztán Betti azzal az újsággal állott elő, hogy felcsapot trafikos leány. Már csak azért is emeltem minden nap a trafikos boltba, mert Betti gyönyörű peityes szivarokat tett félre számomra s azonkívül, mikor előre hajolva ropogtattam a sziva-

rok végét, a kis barna gyakran a fülembé sugta:
— Doktor ur, egy kicsit beteg vagyok, estere látogasson meg!
Ilyenkor aztán ismét előkerültek ama boldog órák, melyek egy varázs údesre simították el homlokomról a minden napi komorság jeleget. És én — pedig még mindig keveset hittem az orvosi tudomány — valahányszor Betti beteg volt, mindig szerencsésen meggyógyítottam. Reggelre vidám, úde lett, mint a kit még most is az éjjeli kedves álmok igézete tart fogva.
Hanem egy reggel nagyon megszorított Betti.
Hosszasam reám tekintett és így szólt:
— Kedvesem, most már más doktorom lesz!
— Hogyan? csak talán nem úz el. Ah bizonyára csak tréfál.
— Ferjhez megyek és ezután ferjem lesz a doktorom — szölt komoly hangon.
— És a mi boldog óráink?...
— Felede lesznek örökre! Könyvecsillagot szemében és kezemet megszorítva elsietett.
— Éljen boldogul!
— Isten vele! — susogtam utána s a kedves alak eltűnt szemem elől. — Elváltunk és azóta nem ismerjük egymást.
Betti trafikosa lett, én pedig folytatam régi stétaimat, s valahányszor kedves kis patienszemre gondolok, eszembe jut az orvosi tudományom, és mosolygva mondom magamban:
— Csak ördögös mesterség is az az orvosi tudomány!
Lovász János.

telen át színt mozásról kész tóságoknak ké hivatalhoz ké...
* Epizód tási miniszter val igen érde az ev. ref. fő miniszter oda épen a német egyik tag nisztert, hogy tervszerű látogatás per gese n. A m zése.
* Arttali francia képv. foglalkozik a t A legutóbb tó bernék utólag diottta e bizo tévedések ese devével és az val foglalkozt megindítvány iranti eljárás tény merült v valamely elít lapítás meg zottság e het nem tartozik elitélése, szin...
* Hamis naszkodva m kspitányisághó összerikkált p nek nezett k Elmondta, hó megkérte őt meglette s t darabot meg tettest meg e teni.
* Gyerm rossz bizonyít a legközelebbi helyeslen pap.
* A régi évi január havi jegyek csatározásukra vatalat. Július a magyar köcskis a közigazgatásnak a 31-ig bőve mar csak a terendő bel- hetik.
* A tú élőkölökölő kezd lenni a szeiben csinos égetik; hanc tulajdona, hanc gyon belevés terjeszt.
* Külön mennyire lak verekedés u Tan u érteni: ha o jövek?
* A do részén a csó hányt fogadjó Rahaja, enni hánya nem.

az országgyűlésen kijelentéssel foglalkozni kíván, adott a fogja váltani. Az e...

telen át szintén lakásul szolgálhatnak. A számolásról készített kimutatásokat a törvényhatóságoknak közvetlenül az országos statisztikai hivatalhoz kell beküldeni.

dohánya van, otthon kap érte cserébe akármit. Ha tehát a prémes bőrökkel Ostorovno-ba megy, ott dohányt kíván kapni portekájáért.

Erről a arról. Alalak. A vicze-polgármester. Mert csak így nevezik a polgármester saját külön Lajos hajdúját.

Hiába, nem segít semmi — kliensre nem bír szert tenni. Mi tévő legyen ilyen körülmények között? Csak nem hagyja elparlagosodni tudományos képzettségét!

barán gyakran a főlemben... meg! ... ismét előkerültek ama...

Rang és szerelem. — Elbeszélés. — Irta: Kovács István. (Kövyatás.) Erős köhögési roham jött atyámrá.

— Valóban nem volna csuda, régen láttuk egymást. — S ez csupán a te hibád. A hegy eljött Mahomethoz.

— Nem értem bityám. — Mindjárt megértesz. A mint látom, két szobás lakásod van.

Sertési létszám: június 13-án volt készlet 163,292 darab, június 14-15-én felhagyott 1468 darab.

Lovász János.

Berhiday István lépett be egy fiatal leány kíséretében.

— S így vagyona nincs szükség. Vagy talán azt akarod értesemre adni, hogy le kell mondanod róla?

(Folyt. köv.)

Mattoni Erzsébet Sósfürdője gyógyhely Budapesten (Budán). Főszerkesztő: Szinyay Gyula.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lap tulajdonosok:

CSUKÁSI JÓZSEF és RAKOSI JENŐ.

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 ft 20 kr. Egy negyedre 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hírlap”-ban **STANLEY KÖNYVE** a legújabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN,

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg

A „Budapesti Hírlap” az egész fűrdő évad alatt előfizetőinek kívánataira a lapot bárhová utának küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartozkodási helyet.

Az előfizetési összeg legelőszérűbben postautalványon káldehető következő czimen:

„BUDAPESTI HIRLAP” kiadóhivatala Budapesten, Kalap-utca 16. szám.

2580. és 1112. tk. sz.
1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A h.-bösszörményi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Ferenczi Mihályné Nagy Julianna végrehajtható Nagy József és neje Takács Mártha végrehajtást szenvedők elleni 104 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a h.-bösszörményi kir. járásbíróóság területén levő és a h.-bösszörményi 6770. szám alatti tjkvben foglalt A + 3053. hrsz. alatti 3053. népsor számú ház és udvarból álló ingatlanra 200 ft, a h.-bösszörményi 2949 szám alatti telekjegyzékben foglalt A I. 12,896. és 17,758 hrsz. alatti ingatlanokra 115 ft, az eleméri 66. számú tjkvben foglalt A + 66. hrsz. alatti ingatlanra 28 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi július hó 10. napján délelőtt ezen kir. járásbíróóság telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 20 forintot, 11 forint 50 krt 2 forint 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a h.-bösszörményi kir. bíróság telekkönyvi osztályánál, 1890. évi június hó 3. napján.

Deák,
kir. aljársbíró.

Dr. BORBÉLY IMRE

fogorvos

med. universalis. Lakik Piacz-utca 171.

Rendel: d. e. 9-12-ig
d. u. 3-5-ig

Előírása után készült fogpora, szájvize, fogkefe kapható helyben az összes gyógyszerárakban, Szentkirályi és Kalenja díszmű, Beke László női-dívat üzletében.

Főrtár Muraközy: gyógyszerár.

Az országszerte különösen kedvelt
szolyvai vízből
rendszerint minden héten friss töltés érkezik Debreczenbe, mit a fogyasztó közönség szíves figyelmébe ajánl
a szétküldési igazgatóság
GERMAN J. ARTHUR.
Főraktár Debreczenben:
CSANAK JÓZSEF
kereskedésében, ezenkívül kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Karoly-ház. — ajánlja magát mindenféle
KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére.
Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket.
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papír gyári árban számítatik.
HÍRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legelőszérűbben számítva közzéteszek.
KUTASI IMRE
könyv- és könyvmda tulajdonos.
LONDON
DISZOKLEVEL 1874

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.

Közlöny
Helyben és pör
Egyes esz
A lap stelleri
Közlöny
1890. augusztus
1890. augusztus
1890. augusztus

Művészet
Közlöny
Közlöny
Közlöny
Közlöny

Aratási k

Daczára időjárásnak, közel pusztított jobb termésre a buza ára jelentékenyen emelkedett. Ezen év alatt az irányzat, a hető pillanatban van.

A buza szór is azon gyarazatát, vel a kontinens termést illető a jelentékeny okozói az áratosságnak melyet irányárak hosszabb volta kellett.

A jobbu méltó, és azon vélemény idősaka immo Kérésrel ez- és Argentíná vannak utban bizonyult való rosszabb, min a mult év ha jelenleg kisebb két hóval ez bőséges erede azóta sokat a hogy a leg közönszerű te az lesz: hog másuál jóval

Amerika termés 20- atlagosnak. a következők kivitellel bír és Oroszorszájuk lesz elad sokkal kevese illetékesebb

A „DEB

Mikor o
A herve
S te fe
S ajkam
A keble
„Sok en
Oh szer
Szereim
A mely
Aunyi g
Nekem
Es keble
„Sok en
Oh szer

A Takaró sága volt Na dogult ede öröknek hül házasságával méltó módhoz, kinek volt egybe. san-lassan r szoktak mor

Egyik pora sorba később aztá nagy szerj